

Gustaw Juzala
(Uniwersytet Wileński)

40

Muzeum Etnograficzne Wileńszczyzny. Cele, misja, zbiory

Od piętnastu lat działa w Niemenczynie, w rejonie wileńskim na Litwie, pierwsze i jedyne muzeum etnograficzne poświęcone w całości wielokulturowemu regionowi Wschodniej Litwy, ze swym bogactwem i różnorodnością językową, etniczną, wyznaniową i przestrzenną. Muzeum powstało jako inicjatywa oddolna, społeczna, jako część ruchów narodowościowych, które miały miejsce wśród litewskich Polaków na początku lat 90. Czas ten był okresem wzmożonych badań polskich etnologów, etnomuzykologów i folklorystów na Wileńszczyźnie z różnych polskich uniwersytetów, gdyż okres powojenny i zamknięcie granic powodowały, że przez prawie 50 lat polscy badacze tradycyjnej kultury zostali odcięci od tego ciekawego pod względem kultury ludowej regionu. Polscy badacze, m.in. prof. Marian Pokropek, dali podwaliny i naukowe zaplecze do tworzenia Muzeum Etnograficznego Wileńszczyzny, naukowcy i studenci zbierali w ramach letnich badań terenowych zabytki kultury materialnej i duchowej Wileńszczyzny. Okres ten wyznaczał pierwsze kroki, kierunki badań, cele i misję muzeum, które oprócz wystaw stałych przygotowuje wystawy tematyczne, współpracuje z miejscowymi szkołami, zespołami i otworzyło już filie w kilku miejscowościach regionu wileńskiego. W referacie będzie omawiana historia powstania tejże instytucji, jakie posiada zbiory, w jaki sposób popularyzuje wiedzę, współpracuje z instytucjami na Litwie i w Polsce, jakie są jej cele, misja i perspektywy rozwoju. Muzeum Etnograficzne Wileńszczyzny jest war-
te nie tylko poznania, ale również naukowej refleksji.